

Az új hid krónikája

Munkahelyük: a folyó

Ne legyen még orrsővényferdülése és lyukas fog sem, szerezzék meg a hegesztő-, lángvágó, robbantómesteri, hajóvezetői és kompresszorkezelő szakmunkás-bizonyítványt, vegyék el a művezetői tanfolyamot, tanulja meg legyőzni a félelmet és tudjon gyorsan cselekedni, ha váratlan helyzetbe kerül — ugye, nem teljesíthetetlen követelmények ezek? Csak éppen évek alatt, kitartó munkával sajátíthatók el a kötelező szakmai ismeretek, s akkor még mindig közbe jöhet például orvos szava a havonkénti ellenőrzéskor: többé nem merülhet, aki eddig azt mondhatta, ha kérdezték, foglalkozásom nehézbúvár.

Szövetség az ördöggel

Meg sem tudják már mondani, hányadik munkaterületük a Tisza szegedi szakasza. A Hídepítő Vállalat nehézbúvárai, Haraszti Tamás, Erdős Károly, Határi József, Balogh Sándor és Ujvári László, meg a felszínen maradó segítőik: sok vizet próbáltak már. A csapat 36 éves rangidősenek, Haraszti Tamásnak elhihetjük: ez a munka tulajdonképpen az ördöggel kötött szövetségre hasonlít. Aki egyszer megpróbálta, milyen érzés, amikor a víz összecsap a feje fölé, az többet el sem képzel magának más foglalatosságot.

— Tényleg, milyen érzés a merülés? — Attól a pillanattól kezdve, amikor a búvársík tüve előtt megjelenik a víz, megszűnik a fenti világ. Arról is megfeledkezünk, hogy épp utolsó órák az asszony. A hetvenes év víz idején született a második lányom — aggódni sem volt időm.

— Mit látni a víz alatt? — A Tiszában sötét éjszakát. A tengerben a 30–40 méterre úszó halat is. Kágyolók, korallok, szivacsokkal teli környezetben persze kellemesebben érzem magam, mint, amikor elsüllyedt hajóroncsot, uszályt kell kiemelnie a meder fenekéről, s azt sem tudja, mihez ér hozzá. Mégis, ez az igazi sikerélmény, a roncsemelés. Mert amikor partra teszik, látom is végre, min dolgoztam hetekig.

— Mennyi ideig maradnak lent egyhuzamban? — Ki meddig bírja. Volt nap, hogy 8-tól 12-ig és délután egytől négyig dolgoztam lent. Az első óra a legnehezebb, tudja, én bagós vagyok.

— Melyik volt a legmélyebb merülése? — Idehaza harminc méter.

— Hol van nálunk ilyen mély víz? — A Kálvin téren.

— ? — A metró aknájában. Ott kapta az egyetlen fekete pontját. Jött felfelé, három méterrel a felszín alatt már nagyon fázott. Nem várta ki a kötelező túrelmi időt, hogy visszaálljon szervezete a fenti légnyomáshoz. A bajt egy óra múlva érezte. Háromszoros fogfájást érzett az izületeiben. Erre nincs gyógyszer. Vissza kell menni a mélybe, a szervezet túróképességével nem lehet viccelni.

Az ipariak

Kinek A csend világát nyomták kezébe, amikor középiskolásként a hajógyárban dolgozott a szünidőben, volt, akinek egyetemista barátja mondta, kiöregedtek a hídepítő búvárok, jelentkezzen felvételre, ha már éppen munkát keres. Két

Somogyi Károlyné felvétele

évig volt fenti ember Erdős Károly, mire megértett a merülésre. A kezdők 2600 és 4150 forint között keresnek. Az átlagfizetésre teljesítménybért kapnak, ezt náluk merülőórával mérik. Évente átlagosan 800 órát töltenek búvárruhában.

— Földi mércével mérve, jól keresnek.

— Csak hogy kalkulálja be: ma reggel az öt tojásból készült rántóhoz megemtem majd egy szál kolbászt, s egy táj zöldseget. A vándorló, a családtól távoli élet sem éppen olcsó.

Magyarországon háromféle nehézűvő van: ipari, árvíz és katonai. A hídepítőknél dolgozók — a segítőikkel együtt 13-an vannak — ipariak, hiszen a víz alatt vassal, betonnal, s ipari szerszámokkal dolgoznak. De ha szükség van rájuk, besegítenek a többieknek is.

— Ki a főnök? Aki merül, vagy aki fent a levegő adagolására felügyel?

— A munkát mindig a lenti búvár irányítja, hiszen ő érzi, mi a teendő. De a felelősség a fentieké: az ő kezükben van a telefon, s a köldökzsinór, a levegőt szállító cső vége.

— Az egymásrautaltság biztonságot is jelent. De vajon segít-e legyőzni a félelmet?

— Csak abból lesz búvár, aki úrrá lesz a szorongáson. A félelemre nincs ideje annak, akinek villanásnyi idő alatt kell odalent döntenie, s főleg egyedül. Hősök persze mi sem vagyunk. Egy-

egy búvár tragédiája halatán — legalábbis aznap — nincs hatalom, ami ránk kényszeríthetné a gumiruhát. Amelyben egyébként 3–4 percre elegendő levegő akkor is van, ha az adagoló váratlanul leáll.

Az avatás

A folyómederben, közelebb az újszegedi parthoz már kinyúlnak a vízből azok a szádelemek, amelyek a munkaterületüket határolják: a mederpillér helyett. Ennek közelében nemrégiben hajóroncsot találtak, ki is emelik majd, ha a víz lejjebb húzódik.

Ujvári Lászlónak ez lesz az első igazi munkája: ő ugyanis csak néhány hete tagja a csapatnak. 1969-től az MHSZ-nél könnyűbúvárkodott, a honvédségtől leszerelvényt jelentkezett a hídepítőknél. Kétszer merült eddig, az első után avatták: egy vödörnyi, akkor még hideg Tisza-vízet kapott váratlanul a nyakába. Amikor kihívták az uszálykabinból, kiszólt: mindjárt felöltözöm. Aztán ruhástól locsolták le. Második merülésekor a „cicát”, azaz a szántsándékkal vízbe dobott vasmacsát kellett megkeresnie.

Jó búvár lesz belőle, mondják róla, mert neki is lánya van. Ez szinte kötelező búvárnél — nyilván van is biológiai alapja. A nyugdíjazásig — ez náluk ötvenéves korban lehetséges — van még ideje a bizonyításra.

Pálffy Katalin

Ülésezett a TOT

A hatékonyság gyorsabb növelésével kapcsolatos feladatokat kisebb számú munkaezével és csökkendő földterülettel kell megoldani a következő időszakban, ezért a termelés különböző tényezőit jobban összhangba kell hozni — hangsúlyozták a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának pénteki budapesti ülésén, amelyen a mezőgazdaság és az élelmiszeripar fejlesztésére hozott KB-határozattal összefüggő termelőszövetkezeti feladatokat vitatták meg. A talaj termőképességének növelésére általánossá kell tenni a tudományos alapokra helyezett talajerő-gazdálkodást, és a jövőben a vetésszerkezetet úgy kell átalakítani, hogy az jobban alkalmazkodjon a bel- és külkereskedelmi igényekhez.

Az ülésen szóba került: csökkenti kell a beruházá-

si költségeket. Ezért a gazdaságok olyan műszaki megoldásokat válasszanak, amelyek messzemenően biztosítják a hatékony munka feltételeit, és esetenként lehetővé teszik, hogy a létesítmény berendezéseit más célra is felhasználhassák.

Jakab Sándor Makón

Tegnap délután Makóra látogatott dr. Jakab Sándor, az MSZMP KB tagja, a Központi Bizottság párt- és tömegszervezeti osztályának vezetője. Az egyik üzemcsarnokban pártnapon találkozott a FEG makói gyáregysége és a környező vállalatok dolgozóival.

Az elnökségben foglalt helyet többek között Gyárfás Mihály, a megyei pártbizott-

Jó munkát, hasznos tanácskozást!

Ma összeül a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség megyei küldöttgyűlése. Az ifjúsági szövetség harminchétezer tagságát a megye minden részéből érkezett 200 küldött képviseli. A KISZ közel-múltban felépült új, impozáns politikai oktatási központjában, Szegeden tanácskoznak a fiatalok az elmúlt két év sikereiről, gondjairól.

A KISZ pártunk ifjúsági szervezete, a magyar ifjúság egyetlen politikai tömegszervezete, és ez meghatározza azt a rendkívül fontos szerepet, amelyet társadalmunk életében betölt. Megyénkben is joggal állapíthatjuk meg, hogy a KISZ egész tevékenységében teljesíti politikai és társadalmi hivatását, és eredményesen dolgozik. Egyre jobban él az ifjúságpolitikai határozat, az ifjúsági törvény végrehajtása által biztosított kedvezőbb lehetőségekkel.

Az a tény, hogy sikerrel haladunk előre pártunk XI. kongresszusa határozatainak végrehajtásában, alapvetően határozza meg a KISZ-munka körülményét és feladatait. Kádár János elvtárs debreceni beszédében a KB április 19–20-i ülésének határozata alapján joggal állapította meg, hogy „A KISZ munkája az utóbbi években fejlődött, ifjúsági szövetségünk mindjobban megtalálja a fiatalok számára megfelelő módszereket.”

Megyénk közvéleménye is tapasztalhatja e megállapítás helyességét. A KISZ-tagok helytállnak a munkában, a tanulásban, a haza védelmében. Kedvező, hogy megyénkben is mindinkább a végzett munkában, a tanulásban elért eredmény alapján mondanak véleményt a fiatalokról. Megállapíthatjuk a tények alapján, hogy felmúlt egy új nemzedék, amely ugyan más divatnak hódol, mint elődei, de tetteivel igazolja hűségét a szocializmushoz, rátermettségét és képességét az elődök művének folytatására. Megyénkben nincs olyan

jelentősebb ipari vagy mezőgazdasági üzem, amely a fiatalok munkája nélkül meg tudná valósítani feladatait. Közismert, hogy vannak gyárak, ahol a dolgozók 70–80 százaléka ifjúság. A mezőgazdasági nagyüzemekben is, mind nagyobb szerepük van a modern technikát alkalmazó fiataloknak. De azokban az üzemekben sem lehet eredményesen dolgozni a fiatalok helytállása nélkül, ahol alacsonyabb, „csak” 30–40 százalék az arányuk.

A fiatalok legjobbjai a szocialista munkaverseny aktív résztvevői. Tapasztaljuk, hogy mindenhol arányukat meghaladó módon vesznek részt a szocialista brigádok munkájában, a társadalmi munka-akciókban, a kommunista műszakokban. Megyénkben az elmúlt időszakban fejezték be az ifjúkommunisták két védnökségi akciót, amelyről ma beszámolnak a küldöttgyűlésen. Az olajipari, valamint a szőlőművelés építéssel kapcsolatos védnökségi munka országosan is jelentős elismerést váltott ki. Az építés feladatainak befejezésével ezen a helyeken kialakult egy olyan ifjúkommunista közösség, amelyek munkájára hosszú évekig számíthatunk. A belvízrendezési és más építőtáborok munkája is elismerést váltott ki megyénk, elsősorban Szeged, Makó és Hódmezővásárhely közvéleményében.

Az ifjúkommunista közösségek nevelőmunkája is számottevően fejlődött az elmúlt két évben. Ezt bizonyítja, hogy a párt-haza védelmében közel kétharmada fiatal. Az ifjúsági szövetség egyre jelentősebb részt vállal, hogy a párttagságra méltóvá nevelje a fiatalok legjobbjait. Színeibek a politikai rendezvények, a forradalmi ifjúsági napok, a VIT-előke-születek, a szegedi ifjúsági napok során. A közösségi nevelés fórumaivá válnak azok a KISZ-taggyűlések, ahol megbízatásokat adnak a munka, a tanulás, a kultúra, a sport területén, és

ezek teljesítését számon is kéri. Ennek a jövőben még jobban kell szolgálnia a fiatalok felkészítését a fejlett szocializmus építésében rájuk háruló hosszú távú feladatok színvonalas végrehajtására, a tartalmas emberi életre.

A legutóbbi KISZ-kongresszus óta megyénkben is fejlődött a tömegsportmozgalom. Az ifjúsági szervezetek kezdeményezéseinek jelentős szerepe van abban, hogy az „Edzett ifjúságért”-mozgalom keretében sok kispálya épült, és mind többen vesznek részt a rendszeres sportolásban.

A mai küldöttgyűlésen természetesen a hiányosságokkal, problémákkal is foglalkoznak majd a KISZ-tagok. Még mindig vannak alapszervezetek, ahol formális a nevelőmunka, nem megfelelő a szervezethez. Találkozunk a munkában, a politikai életben közömbös fiatalokkal is. Jelentősek még a pályakezdés, a családalapítás, a pályaválasztás gondjai. További erőfeszítésekre van szükség a művelődési és sportlehetőségek bővítésében is.

Az eredmények és a hiányosságok a KISZ-küldöttgyűlés kérdései, vitatémái. A küldötttervezet feladata annak meghatározása is, hogy a KISZ-kongresszus határozataiból adódó feladatok végrehajtásának meggyorsítása érdekében hol és hogyan kell javítani a munkát. Arra biztosan számíthatnak, hogy a párt-, állami és társadalmi szervezetek, a kommunista saját ügyüknek tekintik a KISZ-munka segítségét, a fejlődés feltételeinek megteremtését.

A párt megyénkben is bízik az ifjúságban, a KISZ tagságában, és számít munkájára nagy nemzeti ügyünk, a fejlett szocializmus építésében ránk háruló feladatok végrehajtásában! E gondolatok jegyében köszöntjük a KISZ megyei küldöttgyűlését, és felelősségteljes munkájához sikereket kívánunk!

Gyárfás Miklós,
a megyei pártbizottság
osztályvezetője

Bércsónakok, vízibiciklik a Széksós fürdőn

A tó partját, amit a helybeliek annak idején nagy pocsoljának neveztek, sűrű nád nötte körül. A nádat kiirtották. A néhány előregedett, fából készült kabin sorsán buldózerék könnyítették; belőlük már csak tűzelő válhatott. Az elégetett fakalyibák helyén három hónap alatt panelvázás öltözök születtek, az egykori tónak titúlát pocsolja helyén pedig betonozott szegélyű fürdőmedence épült.

Mindez fél évtizede történt, amikor a Szegedi Vízművek és Fürdők Vállalat gondozásába vette az akkor mindössze egyhektárnyi területen árválkodó dorozsmai széksós fürdőt. Csaknem 20 millió forint ráfordítással tette strandonná, napozásra alkalmasá a vízművek a Kiskun-dorozsma határában fekvő, valaha igen-igen elhanyagolt zöldövezetet. A kialakított 75x75 méteres fürdőt és környéke — amint ez például az 1970–74-es tisztázás idején a partfürdő bezártakor a gyakorlatban is beigazolódott — 15–20 ezer ember fogadására alkalmas. A hét végén indul a bércsónakázás. Tizenhárom műanyag csónak és három vízbiciklit kölcsönözhetnek a vendégek — erre egyébként Szeged környékén másutt nincs lehetőség.

A Szegedi Vízművek és Fürdők Vállalat pénzügyi lehetőségeihez képest gyors ütemben fejleszti a széksós fürdőt. De hiába a vállalat igyekezete, ha néhány, viszonylag könnyen leküzd-

ható akadály nehezíti a strand népszerűbbé válását. Ilyen gond többek között, hogy nincs elég étterem és büfé, csúcsidényben megoldatlan a kereskedelmi ellátás. A vendéglátóipar úgy tűnik, fél a kockázattól, nem látja biztosítottak, hogy mindig legyen a sok étel-ital, fél, hogy nem lesz elég nagy a vendégsereg. Persze részben jogos ez az aggály, ugyanis a Szeged centrumától 13 kilométerre levő széksós fürdő mintha kizárólag a motorkerékpár- és gépkocsitulajdonosoké lenne. Aki családostól, autót nélkül vág neki az útnak, busszal csupán a dorozsmai templomig jut el. Ott újabb átszállás egy ritkán közlekedő járatra, esetleg hosszú gyaloglásra, mert kimarad a busz, vagy éppen nem fér föl mindenki.

Ideje lenne már végleges megoldást találni az említett problémákra, hiszen az egész város érdeke, hogy minél többen — apró bosszúságoktól megkímélve — tölthessék el kulturált kikapcsolódást között szabad időnket.

R. L.